

SAMENGEVAT JAARVERSLAG VZW ALIAS
Actieprogramma voor mannelijke prostitués in Brussel

2016

INLEIDING EN DANKWOORD

Dit jaar kozen we ervoor om tijdens de Algemene Vergadering enkel een samengevat activiteitenrapport voor te stellen. Het bevat de belangrijkste cijfers, meest significante evoluties sinds 2016 en heel wat getuigenissen en praktijkvoorbeelden.

Het team van Alias wil alle personen, verenigingen en instellingen bedanken voor hun uiterst waardevolle ondersteuning en hulp, alsook onze subsidiënten :

- Minister en Collegelid, bevoegd voor Gezondheid, Cécile Jodogne, voor het College van de Franse Gemeenschapscommissie (145.000 €),
- Ministers en Collegeleden Céline Frémault en Pascal Smet, bevoegd voor Welzijn, voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (45.000 €),
- Het RIZIV (82.750 €).

HET DOELPUBLIEK VAN ALIAS IN 2016

In 2016 ontmoette het team van Alias **204 verschillende personen** waaronder 179 mannen, 20 transgenders en 5 vrouwen (onmiddellijke sociale omgeving). Meer dan de helft (**105**) van de in 2016 door Alias opgevolgde personen waren nieuwe contacten. Hieruit blijkt hoe snel deze doelgroep evolueert, en hoe kort het team op de bal speelt. Deze evolutie heeft een zekere impact op de statistieken van 2016 : algemeen kan men stellen dat, hoe langer iemand gekend is, hoe meer er geweten is over iemands socio-administratieve situatie.

Wat betreft **herkomst**, kwam het merendeel uit Oost-Europa (23,5%), Noord-Afrika (22,5%), Latijns Amerika (9,8%), België (8,3%) en de rest van West-Europa (8,3%). 4,9% van de ontmoette personen komt uit Subsahariaans Afrika en 1,5% uit andere delen van de wereld. Voor 21,1% van de personen werd de herkomst (nog) niet bevraagd. Heel wat Oost-Europeanen zijn Bulgaren en Roemenen die in eigen land gediscrimineerd worden omwille van hun armoede of omdat ze deel uitmaken van een minderheid (bv. Turkse Bulgaren en Roma), en die in België slechts moeilijk toegang krijgen tot de arbeidsmarkt. Prostitutie wordt op dat moment een alternatief om economisch te overleven. Heel wat Noord-Afrikanen ontvluchtten een homofob klimaat – prostitutie in België wordt dan beleefd als een manier om een homoseksuele ervaring te beleven in een tolerantere context.

We stellen vast dat het aantal **-30 jarigen** blijft dalen (van 47% in 2015 naar 29% in 2016). De leeftijdscategorie van 31- tot 40jarigen omvat 38%. Deze algemene stijging van de leeftijd van het doelpubliek van Alias in 2016 zou verklaard kunnen worden door de getrouwheid van de ‘anciens’, die beroep blijven doen op de diensten van de organisatie. Toch blijft enige voorzichtigheid gepast : van een aanzienlijk deel van het publiek (33,3%) kennen de werkers de leeftijd niet. 25% van het doelpubliek had geen enkel **vast inkomen** – dit percentage ligt 3 punten lager dan vorig jaar, wat verklaard zou kunnen worden door het einde van de restricties naar de arbeidsmarkt voor Bulgaren en Roemenen (sinds 1 januari 2014). Van 52,9% is het officiële inkomen onbekend.

48,5% had een **verblijfsvergunning**, dit is een verhoging van maar liefst 12,5% tegenover 2015 ; een aantal personen kregen een positief antwoord op hun asielaanvraag, en we constateerden een instroom via de Internetpermanentie van een aantal Oost-Europeanen. 3,5% had een tijdelijke vergunning en 16% had geen papieren – personen uit deze laatste groep kunnen op elk moment uitgewezen worden, mogen niet werken en hebben enkel recht op ‘Dringende Medische Hulp’. Voor 37% van de ontmoette personen was het verblijfsstatuut nog niet bevraagd.

ACTIVITEITENOVERZICHT

Straathoekwerk

49 van de 105 nieuwe ontmoetingen in 2016 vonden plaats op straat, gedurende 60 avonden straathoekwerk in het Brusselse homoprostitutiemilieu, oftewel 233 bezoeken aan bars, 42 aan Brusselse parken en 76 passages op straat. Daarbij deden we 307 geregistreerde observaties (gemiddeld 26 / maand) en knoopten we 283 contacten aan (gemiddeld 24 / maand). Een contact betekent een echte uitwisseling tussen iemand van het doelpubliek en een straathoekwerker van Alias.

Melissa is een trans van 38 jaar die we de eerste keer ontmoeten op een Brusselse tippelplaats. Bij dit eerste contact heeft Melissa onmiddellijk vragen rond haar verblijfspapieren. Ze heeft de Ecuadoriaanse nationaliteit en een Spaanse verblijfskaart. Melissa maakt regelmatig afspraken met ons en komt af en toe naar de lokalen van Alias. We werken rond schulden, woonst, een geschil met haar vorige huisbaas,.. Samen leiden we een procedure in bij het vredegerecht. Ze komt soms niet opdagen op de afspraken, maar dan zien we elkaar terug op de tippelzones en kunnen we verder. Melissa heeft sinds kort een geldige verblijfskaart (E-kaart) en een baan als poetshulp met dienstencheques. We zijn nu stappen aan het zetten om haar naam te veranderen.

Internetpermanentie

19 van de 109 nieuwe ontmoetingen in 2016 vonden hun oorsprong in een internetcontact. Dit is een nieuwe trend : contacten van het internet vinden makkelijker hun weg naar het ruimere hulpverleningsaanbod van Alias. De aanwerving van een sociale werker met uiterst waardevolle expertise op dit terrein versterkte onze kennis over prostitutie op internet aanzienlijk en vergemakkelijkte ons contact met het doelpubliek. Onze aanwezigheid op het net blijft gestaag toenemen. In 2016 organiseerden we 74 permanenties (42 in 2015), met **5458 observaties** (916 in 2015) van personen die zichzelf identificeerden als escort en maar liefst **789 internetcontacten** (355 in 2015).

Daniel is een Mexicaanse Belg van 45 jaar die via de internetpermanentie de weg vindt naar het lokaal van Alias. Hij weet al een jaar van het bestaan van Alias, maar heeft voordien nooit de behoefte gevoeld om contact op te nemen. Daniel is nu in begeleiding, we zien elkaar wekelijks en praten over het stellen van grenzen naar klanten, andere bronnen van inkomsten dan prostitutie, eenzaamheid en het opbouwen van een nieuw netwerk,..

Laagdrempelige sociale permanentie

13 nieuwe ontmoetingen vonden plaats in de lokalen van Alias. Tijdens 154 afspraken op het bureau, 144 spontane bezoeken en 62 externe begeleidingsmomenten (buiten het bureau) hielden we in totaal **360 individuele gesprekken**.

Georges is een Senegalese man van 28 jaar die toegeleid wordt naar de lokalen van Alias door een andere gast. Georges is weggevlucht uit zijn geboorteland. Via Frankrijk kwam hij een maand geleden in België terecht. Noodgedwongen liet hij zijn vrouw en 2 kinderen achter in zijn thuisland. Zijn familie had ontdekt dat hij een relatie had met een andere man. Ze hebben hem in elkaar geslagen en hij is moeten vluchten. Momenteel werken we met Georges vooral rond zijn verblijfsstatuut. Een gesprek met onze dokter tijdens de medische permanentie resulteerde eveneens in een doorverwijzing naar Caritas International en Athena PMG.

Onthaalpermanentie

5 nieuwe personen werden ontmoet tijdens de onthaalpermanentie. In 2016 organiseerde het team 47 onthaalpermanenties, op woensdagen van 14u tot 17u. We kregen **213 bezoeken** van 48 verschillende personen.

Hakim is een 24-jarige Iraakees. Hij heeft een relatie met iemand uit het doelpubliek van Alias. Hakim verblijft in een opvangcentrum van Fedasil. Het antwoord op zijn asielaanvraag is negatief, en hij begrijpt zijn advocaat niet goed. Samen met zijn vriend komt hij naar de onthaalpermanentie. Een werker van Alias stelt de werking voor. In een individueel onderhoud wordt contact opgenomen met de advocaat, er wordt overlegd, en Hakim begrijpt zijn juridische situatie en de te volgen strategie beter.

Groepswerk

In 2016 organiseerden we in totaal 5 ontspannings- en ontdekkingsactiviteiten. We projecteerden een documentaire (« Travailleur(s) du Sexe » de Jean Michel Carré), organiseerden twee groepsetentjes, een bowlingactiviteit en een verblijf aan zee. In totaal bereikten we **33 mensen**.

Kader is een Marokkaanse man van 35, die meeding op weekend aan zee. Hij is ons voorgesteld via een gast die onze organisatie goed kent. Kader was tijdens dit weekend eerder in zichzelf gekeerd. Hij stelde ons gerust, zei dat hij volop aan het genieten was, en verstuurde via sociale media strandbeelden van de groep naar zijn vader in Marokko. 6 maanden later ontmoeten we Kader opnieuw in een bar waar we regelmatig langsgaan in het kader van het straathoekwerk. Kader is enorm blij om ons te zien. We maken een afspraak om te overleggen over een eventuele asielaanvraag. Nadien laat hij zich testen bij Alias, en onlangs kunnen we hem doorverwijzen naar MDM.

Medische permanentie

17 van de 105 nieuwe personen vonden de weg naar Alias via de medische permanentie. Deze permanentie wordt steeds drukker bezocht door de doelgroep (**gemiddelde van 5,54 personen per permanentie / 4,18 personen per consultatie**). In 2016 vonden 44 permanenties (35 in 2015) plaats, voor 69 (54 in 2015) verschillende personen. Gedurende deze permanenties vonden 244 bezoeken plaats (166 in 2015), waarvan 184 (100 in 2015) medische consultaties :

- 98 (44 in 2015) pré-counseling sessies die geleid hebben tot 89 (39 in 2015) tests bij 62 (32 in 2015) verschillende personen,
- 72 (38 in 2015) consultaties waarbij resultaten meegedeeld en besproken werden,
- 31 (18 in 2015) andere medische consultaties (dermatologische problemen, aanvraag voor DMH, behandeling van SOAs, vragen over HIV, geestelijke gezondheid of verslaving, enz.)

Kevin is 22 jaar oud en heeft de Belgische nationaliteit. Een vriend, die al 5 jaar van de diensten van Alias gebruikt maakt, introduceert hem in juni 2016. Kevin komt initiëel langs voor een test tijdens de medische permanentie. Na de ontdekking van zijn seropositiviteit wordt er gewerkt aan zijn socio-administratieve situatie: aanvraag van een medische kaart en een bestaansminimum aan het OCMW, de zoektocht naar een appartement,.. Op gezondheidsvlak wordt er samengewerkt met het aids-referentiecentrum van het UMC Sint-Pieter (CETIM) rond harm reduction en antiretrovirale therapie. Sindsdien komt Kevin regelmatig langs tijdens de onthaalpermanentie. Hij voelt zich steeds meer op zijn gemak, en praat vrijer over zijn prostitutie-activiteit.

Informereren en sensibiliseren van hulp- en zorgverleners

Gedurende 2016 heeft Alias samengewerkt met **71 verschillende structuren** en diensten uit allerlei sectoren, gaande van harm reduction (drugs), LGBTQI, gezondheid (eerstelijnszorg, specialisten, geestelijke gezondheid), mannelijke en vrouwelijke prostitutie, dakloosheid, migratie, jeugdzorg, juridische diensten, arbeidsintegratie, enz.

Netwerkvorming en overleg

Afgelopen jaar was Alias actief betrokken bij de volgende netwerken :

- gedecentraliseerde screeningscentra (met Pas Op, Ghapro, Espace P...),
- Belgium Network Male Prostitution (met Boysproject, Espace P..., Icar),
- Vlaams-Nederlands netwerk MSM,
- Comité de Pilotage et d'Appui Méthodologique (CPAM) des Stratégies concertées des acteurs du secteur de la prévention des IST/SIDA (avec l'Observatoire du Sida et des Sexualités),
- Réseau Nomade,
- Brussels Platform voor de Gezondheidspromotie,
- Het Regenbooghuis.

Socio-epidemiologische gegevensverzameling en observatie van het milieu

De kwantitatieve en kwalitatieve instrumenten voor gegevensverzameling die we gebruiken zijn : de dagelijkse agenda, het straathoekwerkrapport, het rapport van de onthaalpermanentie, het rapport van de medische permanentie, het rapport van de internetpermanentie en onze contactenlijst (een anoniem register met socio-demografische gegevens van iedereen die beroep op onze diensten doet).

Transversaal overleg : het bestuursmodel van Alias.

Eind 2016 zetten de werkers en de raad van bestuur, ondersteund door een externe supervisor, zich samen rond de tafel om na te denken over het bestuursmodel van Alias. Hoe kunnen we de verschillende beslissingsorganen, verantwoordelijkheden en communicatiekanalen het best omlijnen en bekrachtigen, en wat maakt de verschillende delen tot één geheel? Een nieuw beleidsmodel, waarbinnen elke sociaal werker een verantwoordelijkheid voor een afzonderlijk project op zich neemt, krijgt stilaan vorm. De doelstellingen, taken, indicatoren, vereiste uren en bijzondere kenmerken van elk project zien het daglicht. Er wordt in het bijzonder nagedacht over de toekomst van het straathoekwerk in Alias. Het functieprofiel van de coördinator wordt geherdefinieerd, rekening houdend met de nieuwe uitdagingen die we identificeren. Een strategisch plan wordt ontwikkeld om de activiteiten van Alias (nog meer) in overeenstemming te brengen met de noden van het publiek en de verwachtingen van de subsidiërende overheden.

PERSPECTIEVEN VOOR 2017

- **De huidige personeelsbezetting en hulpverleningsaanbod behouden om nog beter inspelen op de belangrijkste noden van het publiek.**
- **Een aantal basisactiviteiten, namelijk de internetpermanentie, de medische permanentie en het straathoekwerk nog verder uitbouwen.**
- **Een sterkere participatie van de doelgroep.**
- **Het bestuursmodel van Alias uitwerken.**